

Το μελωπό σου δάχτυλο γιατί τὸ τριγυρίζεις  
 Στῆς ἄσπρης ἀπαλάμης μου τίς μυστικὲς γραμμές ;  
 \*Ὅλα τὰ ξέρω τὰ παλιά γιατί μου τὰ θυμίζεις  
 \*Ἀφοῦ νὰ σβυῶνται βλέπω τι σὰ μακρονὲς σκιές ;  
 \*Ἄσε τὸ χέρι μου, ἄσε τὸ ἔμνευ νὰ κυτᾶξῃς.  
 Καὶ νὰ μου πῆς στὸ δρόμο σου, τοιγάρνα, τὸ μακρὸ  
 \*Ὅπου ποτὲ δὲ βρίσκειται λιμάνι γιὰ ν' ἀράξῃς,  
 \*Ἀστὲρι διαβατάριε, ἀκούραστο πουλί,

\*Ἐτοι παντοῦ ἐδιάβηκες χωρὶς νὰ σοῦ παραῖξῃ  
 Χωρὶς νὰ κλαίῃ σου ἡ καρδιὰ στὸν τόσο χαλασμό  
 Ποῦ τὸ γοργό σου πέρασμα ξεπνῆ ; δὲ σὲ τρομάζει  
 \*Ὅπου ἀφίνας πίσω σου στὰ στήθια πεθαμό ;

Μὴ μου μιλεῖς γιὰ τὰ παλιά χρυσάφι μὴ μὲ τάζεις,  
 Τὰ περσομένα ξέχασα, τὰ πλούτη παραϊτώ,  
 Φτάνει μ' αὐτὰ τὰ μάτια σου εἰς τὸ μὲ κυτᾶξεις,  
 Μάτια, ποῦ κόσμ' ἐνεύριτων μου δείχνουν μαρικό.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΗΛΙΑ

### ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ\*

Παρόμοια ἐφεκτικὴ στάση τηρήσανε οἱ Ἕλλη-  
 νες καὶ ἀπέναντι τῶν ἀπελευθερωτικῶν τάσεων τῶν  
 Ἀρμενιδῶν, ἂν καὶ οἱ τάσεις αὐτὲς δὲν ἀγγίζανε  
 τόσο τὴ σφαῖρα τῆς μεγάλης ἐλληνικῆς ἰδέας. Τὴ  
 βαθύτερη σημασία τῶν ἀρμενικῶν σφαγῶν οὔτε σή-  
 μερα ἀκόμα δὲν τὴν καταλάβαιν ὀρθὰ οἱ Ἕλληνες.  
 Τὸ ἐναντίο, οἱ Βούλγαροι δειξάνε σημεῖα ζωηρῆς συμ-  
 πάθειας, καὶ ἡ Σοφία εἶτανε τὸ καταφύγιο τῶν Ἀρ-  
 μενιδῶν ἐπαναστατῶν. Στὸ ἐξωτερικό, τὰ ἐπανα-  
 στατικά κομιτάτα τῶν Ἀρμενιδῶν, Βουλγάρων καὶ  
 Νεοτούρκων βρισκόνταν σὲ διαρκῆ συνενόηση γιὰ  
 τὰ μίση τῆς ἀνατροπῆς τοῦ ἀθλιῶν καθεστῶτος τοῦ  
 Χαμίτ καὶ τῆς ἐφχρημογῆς ἀστικῶν μεταρρυθμίσεων.  
 Οἱ Ἕλληνες ἢ ἀγνοοῦσαν, ἢ δὲν καταλάβαιναν ὀρθὰ  
 τὴ βαθύτερη σημασία δῶν αὐτῶν τῶν τάσεων.  
 \*Ὅλοι αὐτοὶ εἶτανε γιὰ κείνους «φυτοεπαναστά-  
 τες». Ποτὲ ἔθνος δὲν εἶχε πάθει τόσο ἰδεολογικὴ  
 καὶ ἀνικανότητα νὰ καταλάβῃ τὴν πραγματικότη-  
 ὄσο τὸ Ἑλληνικό, γιὰ τοῦτο ὅμως καὶ ποτὲ ἔθνος  
 δὲ βρέθηκε ξαφνικὰ τόσο ἀπροετοίμαστο μπροστὰ  
 σὲ ὀλέθρια γι' αὐτὸ γεγονότα, ὅπως αὐτό.

Τὴν ἴδια ἐπιπόλαιη στάση ποῦ πῆρε ἀπέναντι  
 τῶν ὀρθοδόξων κρατῶν τοῦ Αἴμου, πῆρε, ἐννοεῖται,

\*) Κοίταξε τὸ περατμένο φύλλο.

καὶ ἀπέναντι τῆς Τουρκίας. Κ' ἐδῶ τέλεια ἀνικα-  
 νότητα νὰ μὴ βαθύτερα στὴ ρίζα τῶν φαινομένων  
 καὶ νὰ μαντέψῃ τὸ μέλλον. Τὴ σκίλια τοῦ φρου-  
 δαλικοῦ συστήματος τοῦ Χαμίτ τὴ θεωροῦσε ὄχι  
 προσωρινὸ φαινόμενο, προσωρινὴ ἀνηθική θέση,  
 ἀλλὰ αἰώνια καταστατὴ, φύσει τάχατες, στοὺς  
 Τούρκους, στοὺς μουσουλμάνους. Εἶναι τὸρξ σάπια  
 ἢ Τουρκία ; \*Ἄρα πάντα θὰ εἶναι σάπια ἑραπειὰ  
 δὲν ὑπάρχει ἐτοιμοθάνατος ποῦ τὸν προτρέπει δια-  
 μελισμός. Κ' ἡ κληρονομία του ἱστορικῶ ἀνήκει  
 μόνο στὴν Ἑλλάδα, τὴν ἄλλοτε κυρίαρχη. \*Ἀλ-  
 λως τε ὁ Πορθητῆς μᾶς ἔδωσε τὰ «μεγάλα προνό-  
 μια», ποῦ καμιά δύναμη, καμιά ἐξέλιξη δὲν μπο-  
 ρεῖ νὰ τ' ἀλλάξῃ ! \*Ὅστε ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος εἴμα-  
 στε ἐξασφαλισμένοι. Οἱ Τούρκοι δὲ θὰ μᾶς πειρά-  
 ζουν ποτέ. Εἴμαστε σχεδὸν σύμμαχοι μαζί τους.  
 Τοὺς ἐπιφύθους Βουλγάρους ἄς κοιτάξουμε ! Καὶ  
 δὲς\* του τσακώματα γιὰ ἐκκλησίες, γιὰ παρακ-  
 κλήσια καὶ γιὰ πέντε δέκα ψευδοῦς ἀλλογενεῖς πατριαρ-  
 χικούς, καὶ δὲς\* του τόνους καὶ κηκὸ στὴ Μικεδο-  
 νία. Μεγαλύτερη μυωπία ἀδύνατο νὰ φαντασθῇ κα-  
 νείς, μυωπία, ποῦ, ὅπως θὰ ἴδουμε πάρα κάτω,  
 ὠφέλησε, ἐννοεῖται, μόνο τοὺς Τούρκους.

Ἡ τουρκικὴ ἐπανάστασις εἶτανε ἓνα μεγάλο  
 ξάφνιασμα γιὰ τοὺς Ἕλληνες, δυστυχῶς ὅμως μόνο  
 ξάφνιασμα καὶ ὄχι μαθημα. Τὰ ἔθνη δὲ διδάσκουν-  
 ται καὶ δὲ μορφώνονται, βέβαια, σὲ λίγους μῆνες.  
 \*Ἔτσι, ποτὲς ἔθνος δὲ βρέθηκε σὲ τέτοια δύσκολη  
 θέση, ὅπως τὸ Ἑλληνικὸ ἀπέναντι τῆς Τουρκικῆς  
 Ἐπαναστάσεως. Δὲν ἤξερε ἂν ἔπρεπε νὰ χαρῆ ἢ νὰ  
 λυπηθῆ. Τὰ «ζήτω» τῶν Ἑλλήνων γιὰ τὸ Σύν-  
 ταγμα δὲν μπορούσαν νὰ ἔχουν κείνον το βαθὺ ἐν-  
 θουσιασμό, ἐπειδὴ ἀποπίσω κρύβονταν ἓνας ἀόρι-  
 στος φόβος μπροστὰ τὰ μέλλον ἓνος νέου καθεστῶ-  
 τος, ποῦ μήτε τὸ περιμέναν, μήτε καὶ ἐργαστή-  
 κανε νὰ τὸ δημιουργήσιν.

Β'.

### Ἡ σημερινὴ θέσι καὶ ἡ προσεχὴς ἐξέ- λιξη τοῦ ζητήματος

Ἐὰν ἡ Ἑλλάδα εἶχε στοιχειώδη κοινωνικὴ μόρ-  
 φωση, θὰ καταλάβαινε ἀμέσως, ἀναφορικὰ μὲ τὴν  
 Τουρκικὴ Ἐπανάστασι, δύο πράγματα : α) \*Ὅτι τὸ  
 Σύνταγμα ὄχι μονάχα εἶναι μιὰ ἀνώτερη βαθμίδα  
 ἐξέλιξης καὶ πολιτισμοῦ, καὶ ἐπομένως ἐπιθυμητό,  
 ἀλλὰ καὶ ἀναπόφευκτο, γιὰ τὴν ἱστορία δὲ γνωρί-  
 ζει παράδειγμα ἔθνος καὶ κοινωνίας, ποῦ νὰ ἔμεινε

ζιωνίως στὸ φεουδαλικό, ἀπολυταρχικὸ καθεστῶ.  
 Ἐφοῦ λοιπὸν εἶναι ἀναπόφευκτο, κάθε ἔχθρική  
 στάσι ἐναντίον του εἶναι δονακωτικὴ ματαιοπονία,  
 ποῦ μόνο ζημία φέρνει, ἐπειδὴ ἀπορροῦφ τὲς δυνά-  
 μεις σὲ αὐτοπιστικὴ διεύθυνση. Τὸ μόνο ὀρθὸ λοιπὸν  
 εἶναι ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἀναπόφευκτου γεγονότος  
 καὶ ἡ ἐξέρεση καταλλήλης θετικῆς ταχτικῆς ἀπέ-  
 ναντί του. β) \*Ἐπειδὴ τὸ ἀπτικὸ Σύνταγμα, σὺν  
 ἀναπόφευκτο ἀποτελεσμά θὰ ἔχῃ τὴν πολιτικὴ ἀνα-  
 γέννησι καὶ τὸ δοκίμιον τῆς Τουρκίας ἀπὸ τὴ μιὰ,  
 καὶ τὸ ἀνθίσμα τοῦ ἀστικῶ σωβινιστικοῦ πατριωτι-  
 σμοῦ τῶν Τούρκων ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀναγκαστικὰ θ'  
 ἀλλάξῃ καὶ ὅλη ἡ ὑπότασις τῆς Τουρκίας, ὅλη  
 τῆς ἡ στάσι ἀπέναντι τῆς Εὐρώπης, τῶν γειτόνων  
 κρατῶν καὶ τῶν ὑποτελῶν ξένων φυλῶν. Ὁ ἀθε-  
 νῆς τῆς χτέος, ὄχι μόνο θὰ λιείψῃ πλέον, ἀλλὰ στὸν  
 τόπο του θὰ μὴ ἓνας νέος, γερός καὶ γιμναστός  
 σφρίγος παράγοντας, ποῦ θὰ ὑπερτερῆ κατὰ πολὺ  
 στὴ δύναμη ἔλους τοὺς ἄλλους παράγοντες τῆς  
 Ἀνατολῆς. Ἡ ἀλλαγὴ λοιπὸν τῶν συνθήκων ἀναγκ-  
 αστικὰ πρέπει νὰ φέρῃ ἀλλαγὴ τῶν σχέσεων τῶν  
 διαφόρων παραγόντων τῆς Ἀνατολῆς ἀναμεταξύ  
 τους. Ἡ ἐμφάνισι νέου ἔχθρου, πολὺ πλέον ἐπι-  
 κίντνου καὶ πολυπληθέστερου καὶ σωβινιστικοῦ,  
 ποῦ φουβρίζει ἐξ ἔτου τὴν ἐθνικὴ ὑπόστασι τῶν  
 ἄλλων φυλῶν (γιατὶ πρῶτος ὄρος τοῦ ἀστικῶ πα-  
 τριωτισμοῦ εἶναι νὰ μὴ ἀνέχεται δίπλα του ἄλλοτε  
 ξένο πατριωτισμό) ἀναγκαστικὰ πρέπει νὰ φιλιώσῃ  
 τοὺς χτέος ἔχθρους, γιὰ κοινὴ ἀμυνα ἐναντίον τοῦ  
 νέου ἐπικίντνου ἀντιπάλου.

\*Ἄλλ' ἄς ἴδουμε πρῶτα ποῖ εἶναι ἡ δυνατὴ  
 ἐξέλιξι τοῦ ἀνατολικῶ ζητήματος.

Σ' αὐτὸ ἡ ἱστορία δείχνει τρία ἀνάλογα  
 κράτη : τὴ Ρωσία, Αὐστρία καὶ Πρωσία. Κράτη  
 μὲ ἀνάμιχτο πληθυσμό ὅπως ἡ Τουρκία. Ἡ πολι-  
 τικὴ ὅμως τῶν τριῶν αὐτῶν κρατῶν ἀπέναντι τῶν  
 ὑποτελῶν φυλῶν διαφέρει ἀναλόγως τῆς δυνάμεις  
 τῆς κυριαρχούσης φυλῆς. Στὴν Πρωσία λ. χ. ἡ  
 κυριαρχούσα φυλὴ εἶναι τόσο ἰσχυρότερη καὶ ὑπερέ-  
 χει ὄχι μόνο στὸν πολιτισμό ἀλλὰ καὶ στὸν ἀριθμό,  
 ὥστε ἔχει ὅλη τὴν εὐκολία νὰ πιέξῃ τοὺς ὑποδού-  
 λους Πολωνοὺς καὶ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ τὴν ἐθνικὴ  
 τους ἐξέλιξι. Ἔτσι ἡ πολωνικὴ ἐθνικότητα σμα-  
 γιάζεται μὲ τὸν ἀπανθρωπότερο τρόπο στὸ μονο-  
 πώλιο τῆς «γερμανικῆς πατρίδας». Κι αὐτὸ γίνεται  
 ὄχι γιὰ τὸ ἰερμανοὶ εἶναι δῆθεν φύσει ἀπάνθρω-  
 ποι, ὅπως φωνάζουν οἱ Πολωνοί, ἀλλὰ γιὰ τὴ θέσι

πὸ μεγάλη καὶ θὰ τὴν τραβοῦσε αἰώνια στὰ πόδια  
 τοῦ Ὀρέστη σκλάβο.

— Θέ μου ! Θέ μου ! Κι ἀπὸ τὸ Θάνατο πὸ  
 δυνατὴ ναι ἢ Ἀγάπη...

Σερνότανε στὸ παράθυρο κι ἀκούμπουτε τὸ  
 μέτωπο, τὸ στόμα, τὸ μάγουλο, τὰ χέρια ἀπάνω  
 στὰ παγωμένα τζάμια—ὦ μὲ τί λαχτάρα περίμενε  
 νὰ κλάψῃ, νὰ νοιώσει ἀπάνω στὰ μάγουλά της ; τὰ  
 δάκρια ζετὰ νὰ τρέχουνε καὶ νὰ τῆς δίνουνε ὑπο-  
 μονή ! Μὰ τὰ μάτια τῆς εἶσαν στεγνὰ καὶ στει-  
 ρεμένα τώρα ἀπὸ τὰ περατμένα πολυδάκρυ νυχτέ-  
 ρια...

Ἐξήνου ἡ καρδιὰ τῆς ἀναπειτάριζε. Κάποιος  
 περνοῦσε ἀπὸ τὸ δρόμο. Τὰ βήματά του εἰσένα σι-  
 μώνουνε καὶ γίνονται πὸ δυνατὰ καὶ μοιάζουνε  
 τὰ βήματά τοῦ Ὀρέστη. Θᾶναι ὁ Ὀρέστης ! Κρα-  
 τεῖ τὴν ἀναπνοή της, τεντώνει τὸ λαιμό, προσπα-  
 θεῖ ν' ἀκούσει, μὰ τ' αὐτιά της βουίζουνε, μιὰ  
 πλημμύρα ἀκούει νᾶρχεται, νὰ βουᾶ καὶ ν' ἀνεβαί-  
 νει σὰ θάλασση... Ἔξναι ὁ Ὀρέστης ! Καὶ τὴ  
 στιγμὴ ποῦ ἐτοιμάζεσαι νὰ τρέξῃς στὸ κρεβάτι νὰ  
 κάμει τὴν κοιμισμένη, γιὰ νὰ μὴ θυμώσῃ ὁ Πο-  
 λυλαγαπημένος, νοιώθει τὰ βήματα νὰ περνοῦν καὶ  
 ν' ἀλαργύνουν καὶ νὰ σβῆνουναι στὸ γύρισμα τοῦ

δρόμου καὶ πέφτει πάλι στὴν πολυθρόνα καὶ λέει :  
 — Ἄργεϊ.. Ἄργεϊ.. Χτέος ἤρθε πὸ ἑνωρίς.

Ἐνὸς παράπονο τῆς πῆρε τὴ Χρυσούλα, σιγ-  
 λινοὶ καὶ παιδικήσι κι ἀκούμπησε τὸ κεφάλι ἀνα-  
 γερτό στὴν πολυθρόνα κι ἄρχισε νὰ κλαίει, νὰ  
 κλαίει. Ὅλα τὰ πράματα γύρω θολωθήκανε, ὅλα  
 τὰ θαμνοσκέπασε μιὰ χυνοπαριάτικη, κελόγωναμη  
 βροχούλα. Κι ὅλα μὰζι, θαρροῦτες, παραπονιούντανε  
 καὶ λέγανε :

— Γιατὶ τὴ σκοτώνεις, Ὀρέστη ; Γιατὶ τὴ σκο-  
 τώνεις ; Τί σοῦ ἔκαμε ;

Ἄλαφρωτε ἡ Χρυσούλα κι ἀνοιξε τὴν πόρτα  
 καὶ σβῆθηκε στὸ μπαλκόνι. Σιγαλιὰ. Λίγα ἄστρα  
 ἀκόνια ἀποπάνω τῆς λάμπανε κι ἀρχίζαν κι αὐτὰ  
 νὰ πνίγονται στὸ ναλατένο φῶς τῆς ἡμέρας ποῦ  
 ἔρχότανε. Ὅλα τὰ σπῆτια μὲ κλειστὰ τὰ παράθυρα  
 καὶ τίς πόρτες κοιμόντανε. Τὸ ἓνα κοντὰ στὸ ἄλλο  
 συμμάζεμένα. Μιὰ γαλήνη, μιὰ ἀληθμονιὰ σαβάνωνε  
 μ' ἓνα γαλάζιο πέπλο καὶ σπῆτια καὶ δέντρα καὶ  
 μπαλκόνια καὶ περνοῦσε ἀπάνω ἀπὸ τὴ Χρυσούλα  
 καὶ τῆλιζε τοὺς στοχασμοὺς τῆς κ' ἔσμιγε μυστη-  
 ριακὰ τὴν ψυχὴ τῆς μὲ τὰ πράματα κι ἀποκεῖ ζε-  
 χυνότανε καὶ σκέπαζε τὸν οὐρανὸ κ' ἔσβηνε τ' ἄστρα.  
 Ἀνοιχτὰ τὰ μάτια τῆς Χρυσούλας κυτᾶζανε ἐξ-α-

τικὰ καὶ τὰ χέρια τῆς παγωμένα ἀπὸ τὸ κρύο,  
 σφιγγανε ἀπελπισμένα τὰ σίδερα τοῦ μπαλκονιοῦ.  
 Κι ἀποξελιότανε. Ὅσο ποῦ, μέρη πιὰ, ἀκούε τὸν  
 Ὀρέστη νᾶρχεται κ' ἔτρεχε στὸ κρεβάτι τους ἀλα-  
 φροπατητὰ κ' ἔκνε τὴν κοιμισμένη, γιὰ νὰ μὴ  
 θυμώσῃ ὁ Ὀρέστης πὸς ξαγρυπνοῦσε καὶ τὸν περί-  
 μενε. Καὶ συμμάζετανε ὄσο μπορούσε πὸ μέσα, γιὰ  
 νὰ μὴ τὴν ἀγγίξουν τὰ χέρια τοῦ Ὀρέστη, ποῦ  
 εἶσαν ἀκόμα γεμάτα ἀπὸ τὴν Ἄλλη.

— Θέ μου ! ἂν μ' ἀγγίξῃς θὰ πεθάνω ἀπὸ τὸν  
 πόνο !..

Ἡ καρδιὰ τῆς κάτω ἀπὸ τὸ σκέπασμα χυ-  
 ποῦσε τόσο δυνατὰ ποῦ θαρροῦσε ἡ Χρυσούλα, ἀντι-  
 κλοῦσε ὅλη ἡ κάμερα. Ἐτκυρτε χαμηλά, ἔκυρτε  
 μέσα στα προσκεφάλια τὸ πρόσωπό της καὶ δάγκωνε  
 τὰ σεντόνια καὶ κρατοῦσε τὰ στήθια τῆς νὰ μὴ  
 ταράζονται πολὺ καὶ νὰ μὴ σε οὔτε τὸ κρεβάτι.  
 Κι ὁ Ὀρέστης ἔμπαινε, ἔκυρτε ἀποπάνω τῆς νὰ  
 δεῖ ἂν κοιμάται, κατὶ μουρμουρίζε θυμωμένος καὶ  
 γδυνότανε νευρικός, ἀνήθυχος κι ἀποκοιμότανε εὐτύς  
 λουρασμένος ὡς ἔτχανε. Ὡ ! πὸς δὲ λιγοθυμοῦσε ἡ  
 δύστυχη τὴν ὥρα ποῦ ὁ Ἀγαπημένος ἔκυρτε ἀπο-  
 πᾶνω τῆς κ' ἡ μυρωδιὰ τῆς Ἄλλης, ποῦ εἶχε μου-  
 σκέψῃ τὰ ρούχα, τὰ μαλλιά, τὰ χέρια τοῦ Ὀρέστη,

τους είναι τέτοια, θέσι ισχυροῦ ἀπέναντι ἀδύνατου. Καί δια τὰ ζητήματα πτόν κόσμον είναι ζητήματα δυναμικά. Μήπως οἱ ἴδιοι Πολωνοὶ ἐπὶ Γαλικία δὲν πιέζουσι ἐθνικῶς τοὺς ἀδύνατους Ρουσίους; Μήπως καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπερπολιτισμένοι καὶ φιλελεύθεροι Ἄγγλοι δὲν πιέζουσι τοὺς Ἴρλανδοὺς; Τί περιμένετε λοιπόν ἀπὸ τοὺς ἄλλους; Ὅλα εἶναι ζητήματα δύναμης, ζητήματα θέσεως καὶ ὄχι φύσεως.

Ἄς ἐρθοῦμε ἐπὶ δεύτερον παράδειγμα μᾶς, ἐπὶ τὴν Αὐστρία.

Ἐδῶ ἔχομε ἀντίστροφους ὄρους: Ὅσο οἱ πολυάριθμοι ὑπόδοιοι λαοὶ κοιμούνταν ἐν τῷ φεουδαλικῷ τους ὕπνῳ, οἱ σχετικῶς ὀλιγάριθμοι κυρίαρχοι γερμανοὶ, ἐπωφελοῦμενοι τοῦ ἀνώτερου πολιτισμοῦ τους, κατορθώσανε νὰ ἐπιβάλλουν ἐπὶ ὅλους μιὰ ἀγερμανικὴ πατρίδα, μὲ μιὰ ἐνιαία γλῶσσαν καὶ ἐνιαῖο γερμανικὸν πολιτισμὸν. Μὲ τὰ ἀστικὰ ὅμως ζῦπνημα τῶν λαῶν τῆς τὰ πράγματα ἔλλαξαν. Ὅλοι οἱ πολυάριθμοι ὑποτέλει λαοὶ τῆς ζωντανήσων καὶ ἀρχισαν νὰ ἀπαιτοῦνε τὰ ἀστικά, ἐθνικὰ δικικώματά τους: γλῶσσαν, πανεπιστήμιον, τοπικὴ αὐτοδιοίκηση κ.τ.λ., μὲ μιὰ λέξιν ἐθνικὴ ἀστυτέλεια. Οἱ Αὐστριακοὶ Γερμανοὶ βρέθησαν τόσο λίγοι, καὶ ἐπομένως τόσο ἀνίσχυροι ἀπέναντι τοῦ ἔγκου τῶν ἐξεγερθέντων ὑποτελῶν τους (Οὐγγρων, Πολωνῶν, Τσεχῶν, Κροατῶν, Ἰταλῶν κ.τ.λ.), ὥστε ἀναγκάστηκαν βαθμηδὸν νὰ ἐνδῶσουν καὶ νὰ ὑποχωρήσουν εἰς ὅλες σχεδὸν τίς ἀπαιτήσεις τους. Κ' ἐδῶ, βλέπετε, ζήτημα δυναμικόν.

Ὅσο γιὰ τὴν Ρωσσίαν, κ' ἐκεῖ βλέπομε τὸ ἴδιον φαινόμενον. Ὅσο πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπανάστασιν, ἐνωθε τὸν ἑαυτὸ τῆς ἀπολύτως ἰσχυρόν, ἐπέβη κτηνωδῶς ὅλους καὶ πολιτεύονταν δόλια ἐκρωτιστικὴ πολιτικὴ ἐπὶ τὴν Πολωνίαν, ἐπὶ τὴν Καύκασον καὶ παντοῦ. Καὶ αὐτὸν τὸν ἀνώτερον γερμανικὸν πολιτισμὸν τῶν κυβερνητικῶν τῆς Βαλτικῆς προσπάθησε νὰ καταστρέψῃ, ἐκρωσιζοῦσα διὰ τῆς βίας τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Δορπάτης, μετατρέποντα τὸν λαμπρὸν αὐτὸν φάρον τῆς ἐλεύθερης ἐπιστήμης ἐν εἰς τὰ ταπεινῆς μούχλας. Ἐπιτέλους ὁ σαβινισμὸς τῆς ρωσικῆς κυβερνήσεως ἔφτασε ἐν σημείῳ νὰ καταργήσῃ τὰ πολιτικὰ προνόμια τοῦ μεγάλου δουκάτου τῆς Φιλανδίας, τὰ ὅποια ἐσεβάστησαν ἐπὶ ἕνα σχεδὸν αἰῶνα τόσο αὐτοκράτορες.

(Στῆλο φύλλο τελώνει)

Γ. ΣΚΛΗΡΟΣ

## ΜΕ ΜΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100 000 ! ΛΑΧΕΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκαστον γραμματίον ἰσχύον διὰ τὴν κλήρωσιν 25 Ὀκτωβρίου 1909 τιμᾶται ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΛΗΡΩΣΕΩΣ :

<b>ΜΕΓ ΚΕΡΔΟΣ</b>	ἐκ δραχ-	<b>100,000</b>
<b>1 Κέρδος</b>	»	<b>25,000</b>
<b>1 Κέρδος</b>	»	<b>10,000</b>
<b>3 Κέρδη</b>	»	<b>5,000</b>
<b>5 Κέρδη</b>	»	<b>1,000</b>
<b>118 Κέρδη</b>	»	<b>100</b>
<b>557 Κέρδη</b>	»	<b>50</b>
<b>1000 ἐν ὅλῳ κέρδη ἀξίας δραχμῶν.....</b>		<b>225,000</b>

Γραμματία πωλοῦνται. Εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς, εἰς τὰς Τραπεζάς, εἰς τοὺς σταθμάρχας καὶ στασιάρχας τῶν σιδηροδρόμων, τοὺς διαχειριστὰς τῶν μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα τῶν ἀφημερίδων. **Δραχμὴν ἕκαστον γραμματίον.** ἰσχύον διὰ μιάν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων. Διὰ πᾶσαν πληροφόρησιν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ διευθύνων τμηματάρχης  
**Γ. ΚΟΦΙΝΑΣ**

### Η ΖΟΥΡΛΟΜΑΝΔΙΑΔΑ

Η ΒΟΥΛΙΑ

Ἰὼ, πῶ, πῶ! Τί σφοδρά!  
Σὰ μιλῆσω τὸ σποθὶ  
σὰ σωπῆσω τὸ πιστόλι  
ρέμα γῦρο μου βαθὸν  
καὶ λογιῶ λογιῶ διαόλοι!  
Ἰδεῖτατε καὶ ἄλλη φορὰ!

ΤΟ ΚΑΠΕΤΑΝΑΤΟ

Μίλα βρέ, διαόλου γέννα,  
βουβυμάρα σὲ κρατεῖ;  
Τέσσερα σὲ κάνω κ' ἐνο,  
τί ζαρώνεις, σὰ γατί;

Η ΒΟΥΛΙΑ

Θὰ μιλῆσω, θὰ μιλῆσω ..  
(τί νὰ πῶ καὶ τί νὰ φῆσω!)

ΤΟ ΚΑΠΕΤΑΝΑΤΟ

Μιλῆσεις, μωρὴ στραβὴ;  
μιλῆσεις, πλινθιστὴ σὲ;  
τόσα χρόνια μοῦ κοιμᾶσαι,  
τώρα ξύπνησες, ζαβὴ;  
Μὲς στὰ χάλια σου τὰ τόσα,  
θὰ σοῦ κόψω καὶ τὴ γλώσσα!

Η ΒΟΥΛΙΑ

Ἰὼ, πῶ, πῶ! Τί σφοδρά!  
Ἰδεῖτατε καὶ ἄλλη φορὰ!

Ο ΚΟΦΙΝΑΤΟΣ

Μὴ μοῦ κλαῖς, νὰ σὲ χ' ρῶ,  
τί θὰ κάνης μὲ τὸ κιάμα;  
Ἐγγοῦ σου καὶ γὼ μισοῦ  
νὰ τὰ σιάξω μ' ἕνα θάμα!  
Ρόδες, μάτια μου, σὰ βάνης,  
δὲν θένε θὰ τοὺς κάνης  
θὰ μπορεῖς καὶ νὰ γυρίσης  
ἐξάρνον σὴν μεριά τῆς Ἀσίας  
καὶ Ἀνατολικὰ σὰν εἶσαι!  
Ἐλα! τὴν καρότσιν στήσε!  
Κάποιον Χόντζα ποραμῆθια  
μάθε το πὸς εἶν' ἀλήθεια!

Γ. Ν. ΑΒΑΖΟΣ

ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

### ΠΑΛΙΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

ΠΟΥΛΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ ΔΡ. 2  
ΚΑΙ ΔΡ. 2 1/2 ΓΙΑ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΡΑΜΑΣ

### ΟΙ ΛΟΞΟΙ ΣΤΡΑΤΟΚΟΠΟΙ

Πουλιέται σὶὰ γραφεῖα μᾶς Δρ. 2.

ὄρμους καταπάνω τῆς κ' ἤθελε νὰ τῆς πνίξῃ καὶ πῶς δὲν πέθανε τὴν ὥραν πού Ὁρέστης μέγα σὲ κάποιον ὄνειρον ἀνατάρταξε τὸ κορμὶ του καὶ ἔπλωσε τὰ μπράτσια του καὶ τὴν ἀγκαλιάζε σφιχτὰ-σφιχτὰ κ' ἔλεγε σιγὰ καὶ γλυκὰ (ποτὴ τῆς, ποτὴ τῆς ἢ Χρυσούλα δὲν ἀκουσε ἀπὸ τὰ χεῖλιά του Ὁρέστη τὴν γλύκα), ἔλεγε:

— Νόρα! Νόρα!...

#### IV

Ἔτσι περνοῦσαν οἱ μέρες, ἔτσι κ' οἱ νύχτες.

Τρομαχμένοι ἀπὸ τὸν κατήφορον πού ἐπαίρνε ἡ ζωὴ του Ὁρέστης. Τὰ νεῦρα του τ' ἀδυνατιζόμενα ἀπὸ τίς ἀμαρτωλῆς νύχτες τρέμανε σὺρζα καὶ ἐπὶ τὸ μικρὸ ἀγγύγιμα τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Ἐπερτε καὶ κάθε μέρα. Ὁ μεγάλος ἰδεολόγος ἐβγαίνει ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τῆς Γουαίνας, μὲ τὰ νεῦρα καὶ τὰ ἰδανικὰ σπασμένα. Ἐβγαίνει ἀπὸ τίς ψυχρονίχτρες ἀγκαλιῆς τῆς αἰώνιας Δαλιδάς, χωρὶς νὰ χεῖ πιά ἀπάνω ἐπὶ τὸ μέτωπό του τίς χρυσῆς ἐκείνες τρίχες πού τόσο μοιάζουσι ἀχτίδες.

Πήγαινε κ' ἐρχότανε ἀνήσυχος. Τὰ ἐρωτηματικὰ ὑψωνότανε σὰ φίδια μέσα του καὶ τοῦ φαρμακῶναν

τὴ ζωὴ.

— Γιατί νάμαι ἔτσι; Γιατί; Ποιὰ ἢ αἰτία τῆς ἀρρώστειας μου; Γιατί ἡ δυσχέρεια αὐτὴ ἢ τρομαχτικὴ τῆς ψυχῆς μου μὲ τίς ἄλλες φυγές; Θέλω νὰ ζῆσω ἀρμονικὰ, νὰ ἡσυχάσω, νὰ προσαρμωθῶ, κ' ἐγὼ κάθε μέρκ σκοντάφτω κ' αἰματώνομαι καὶ σέρνομαι ἐπὶ τὸν γκρεμὸν. Γιατί; Τί ἔχω; Ποῖο χέρι μὲ σπρώχνει καὶ μὲ σπᾶ;

Δὲν ἤξερε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος μήτε τί θέλει, μήτε πῶς νὰ τὸ θέλει. Μίσα του χοχλάζανε ὀργασμοὶ ἀντάρτικοι καὶ ἀπειθαρχητοί. Τὸ μυαλὸ του ἔμοιαζε μὲ τ' ἄερινον καὶ ἀσυστηματοποίητον νεφελώματα, ὅπου μωρμηγιαζοῦνε, ἀγέννητα ἀκόμα, χιλιάδες ἄστρα. Πρέπει νὰ συμμαζευτοῦνε, νὰ μικρύνουσι καὶ νὰ πῆξουν γιὰ νὰ γενοῦνε κόσμος.

Κ' εἶτανε ἔτσι ἀναμαλλιαρὴ ἢ ψυχὴ του παρκαδμένη, χωρὶς ἐκλεχτικότητα, χωρὶς ρυθμὸ δικό της, σὲ ὅλες τίς παράταξες ἐπίδρατες τῆς ζωῆς. Πόσες φορές, ἀνευρεκ καὶ ἀνόρεξα, δὲν εἶχε ἀποφασίσει ν' ἀποφύγει κάθε ὠραῖο πειρασμὸν καὶ κάθε μαργιόλικον μονοπάτι πού θὰ τὸν παραστράτιζε, σέρνοντάς τον ἐν ζένη ἀπὸ τὸν προορισμὸν του κορυφῆ!

Θέλησε κάποτε νὰ ἐπιβάλλῃ κάποιον πειθαρχία ἐπὶ τὰ βιβλία πού διαβάσει, ἐπὶ τὰ πράγματα πού θὰ

ρεῖ, ἐπὶ τοὺς στοχασμοὺς πού κάνει. Ἔτσι οἱ ἰδιότητές του δὲ θὰ προχωροῦσαν ἀσύνταχτες καὶ ἀκόρπεις, μὲ θὰ ἐκχινόντανε ὅλες σκληραγωγημένες καὶ πειθαρχικῶς νὰ κυριεύουσι τοῦ πολιτοκοῦμενου Ἰδανικίου τοῦ τὸ Κἄστρο.

Σκέδια εὐκολόπλεχτα ἐπὶ τὴν ἀπατηλὴν καὶ ἀπόκοσμον γαλήνην τοῦ σπιτιοῦ. Κ' ὕστερον ὕστερον ἐβγαίνει ἐπὶ τὸν δρόμον. Μιὰ ὠραία εἰκόνα πού ἐβλεπε ἐν μιᾷ βιτρίνῃ, μιᾷ ὠραία γυναικίᾳ πού πέρασε καὶ δὲν τὸν κύτταξε, ἕνα βιβλίον φιλολογικόν πού ἐπερτε ἐπὶ τὸ χέρι του καὶ τοῦ ἀνοίγε κεινοῦργους, ἀνεῖδτους ἀκόμα ὀρίζοντες ὁμορφίας— ἕνα τίποτα, ἕνα σύννεφο γεμάτον δύση πού ἀκίνητοσε καταπληγωμένον, ἕνα φεγγάρι στενοχωρημένον, μιᾷ βελούκῃ κολλημένη ἐπὶ τοὺς τοίχους, πού ἀπάνω τῆς εἶτανε ζωγραφισμένη, ἔτσι τυχαῖα καὶ πάρεργα, μιᾷ γυναικίᾳ χυτῆ ἀρνοῦδῶ, μὲ μεγάλες λαχανικῆς κορδέλες γύρω ἐπὶ τὰ μαλλιά, μ' ἕνα λιγνὸ-λιγνόν, ἀπὸ λάστιχον τεντωμένον σωματάκι.— ἔλα, ἔλα τοῦ ἀναποδογυρίζανε τὰ σκέδια, τὸν κάναν ἀνωκάτω, δὲν τὸν κέρηνον ἡσυχον, μόνον τὸν κυνηγοῦσαν, τοῦ παραπονούσανε γιὰτί νὰ τ' ἀφήσει ἔτσι, ἀφίλητα καὶ ἀχάδευτα καὶ νὰ δοθεῖ ἀλάκκωρος ἐπὶ τὴν Ἐπιστήμη, τὴν ψυχρὴν καὶ τὴν ἀχόρταγην. (Ἀκολουθεῖ)